

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera, v právní věci žalobce: **Bc. P. K.**, zastoupen JUDr. Evou Lindauerovou Duchoňovou, LLM, advokátkou v Praze, Jaurisova 514/6, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2009, čj. KUJI 10169/2009, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 10. 2009, čj. 57 Ca 28/2009 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**
II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 2. 2009, čj. KUJI 10169/2009, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 11. 4. 2008 v době od 16:30 do 16:34 na 122 až 112 km dálnice D1 ve směru jízdy na Prahu jako řidič osobního motorového vozidla Škoda Superb překračoval nejvyšší povolenou rychlost jízdy mimo obec na dálnici. Byla mu naměřena rychlost jízdy až 206 km/h, tedy při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ± 3 % jel rychlostí nejméně 199 km/h. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 8000 Kč, zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně. Namítl, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav. Rychloměr GESIG Travimo, který byl při měření rychlosti použit, neměřil rychlost pohybu vozidla žalobce, ale kontrolujícího vozidla. Správní orgány tak opírají rozhodnutí o domněnku, jaké rychlosti dosáhlo vozidlo žalobce. Podle žalobce může být jako důkaz v přestupkovém řízení použit pouze výstup měření z radaru, který je stacionárně umístěn. Výsledek měření rychloměrem GESIG Travimo proto nelze uznat za přesvědčivý důkaz. Pro nedostatek důkazů měl správní orgán řízení zastavit.. Výsledek měření byl navíc zkreslen i tím, že pneumatiky kontrolujícího vozidla byly částečně sjeté, čím se snížil poloměr kola kontrolujícího vozidla. Rychlost přístroj měří podle otáček kola, jejichž počet je jiný v situaci, kdy má kolo neopotřebovaný dezén. V řízení však nebyly předloženy doklady prokazující věrohodnost rychloměru kontrolujícího vozidla.

Krajský soud žalobu zamítl. Uzavřel, že policie, jako orgán oprávněný k měření rychlosti vozidel podle § 79 odst. 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), měřila rychlost pomocí digitálního rychloměru GESIG Travimo. Ve správním spise je založen ověřovací list vydaný Českým metrologickým institutem, který je veřejnou listinou. Pro uvedený rychloměr jsou stanoveny stejné odchylky měření jako v případě ostatních rychloměrů a správní orgán I. stupně odchylku zohlednil. Měřící zařízení sice nezobrazovalo rychlost jízdy vozidla žalobce, o jízdě žalobce byl však pořízen obrazový záznam. Z něho je patrné, že v počátku měření vozidlo žalobce udržovalo stejnou vzdálenost od měřícího vozidla. V době, kdy se měřící vozidlo pohybovalo rychlostí přes 200 km/h, se vozidlo žalobce měřícímu vozidlu vzdalovalo. Vozidlo žalobce tedy jelo rychleji a je mimo pochybnost, že žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost na dálnici o více než 50 km/h. Správní orgány postupovaly v řízení v souladu s právními předpisy, vycházely z provedených důkazů. Řádně a v potřebném rozsahu zjistily skutkový stav věci. Výši uložené sankce správní orgány řádně odůvodnily. Krajský soud rovněž neshledal důvod pro snížení uložené pokuty, které stěžovatel v žalobě navrhoval.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Krajský soud podle stěžovatele porušil § 75 odst. 1 s. ř. s., když rozšířil zjištěný skutkový stav o výslech stěžovatele. Nedodržel § 75 odst. 2 s. ř. s., tj. povinnost přezkoumat výroky napadeného správního rozhodnutí v rámci žalobních bodů, a postupoval tak jako *„správní orgán třetího stupně“*. Nepoučil stěžovatele o jeho právu odmítnout výpověď podle § 60 odst. 1 zákona o přestupcích a podle čl. 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Nedostatek poučení představuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť stěžovatel byl vyzván k podání výpovědi ve svůj neprospěch.

Krajský soud se podle názoru stěžovatele nedostatečným způsobem vypořádal s námitkou o nepoužitelnosti důkazu – výsledku měření rychlosti vozidla. Obrazový záznam neprokazoval rychlost měřeného vozidla. Přístroj GESIG Travimo nezachycoval rychlost, jakou se pohybovalo měřené vozidlo. Není možné přičítat stěžovateli nesprávný způsob jízdy měřícího vozidla a není možné v něm shledat jeho deliktní jednání. Právní předpisy neumožňují používat přístroj GESIG Travimo k měření rychlosti. Jeho použití

nevyvrací pochybnosti o dostatečně kvalitním, nevyvratitelném a najisto postaveném skutkovém stavu. Stěžovatel nezpochybnil skutečnost, že policie je oprávněna měřit rychlost, ale prostředek, který policie použila. V řízení nebylo prokázáno, že stěžovatel spáchal přestupek, který je mu kladen za vinu, nebyly provedeny důkazy, které by spáchání přestupku prokazovaly.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jednání stěžovatele bylo zjištěno a zdokumentováno standardním způsobem. Použité měřící zařízení patří mezi schválená zařízení a správní orgán měl při rozhodování k dispozici platný ověřovací list měřidla. Obrazový záznam zachycující jízdu vozidla stěžovatele spolehlivě dokazuje, že se stěžovatel dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu. I po zohlednění možné odchylky měřícího zařízení ve prospěch stěžovatele bylo prokázáno, že stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o více než 50 km/h.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

První část námitek stěžovatele směřovala vůči pochybením, kterých se měl krajský soud dopustit v soudním řízení. Je třeba připomenout, že soudní řízení správní je založeno na dispoziční zásadě. Projevem této zásady je povinnost žalobce vymezit rozsah soudního přezkumu žalobními body. Z nich musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky správního rozhodnutí za nezákonné a nicotné. Žalobce je povinen tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje zákonu, a toto tvrzení odůvodnit. Stíhá ho tedy břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Správní soud přezkoumává zákonnost napadeného *pravomocného* rozhodnutí. Při přezkumu správního rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Nezávisle hodnotí správnost a úplnost skutkových zjištění, učiněných správním orgánem v mezích žalobních námitek. Posuzuje přitom, zda správními orgány zjištěný skutkový stav poskytuje dostatečný podklad pro závěry správního orgánu, o které opřel své rozhodnutí a zda tyto závěry obstojí ve světle námitek a tvrzení žalobce. Řízení před správními soudy tedy není pokračování správního sankčního řízení, nýbrž soudní kontrolou jeho zákonnosti, vystavěnou na kasačním principu. Neobstojí proto názor stěžovatele, které správní soud chápe jako *„správní orgán třetího stupně“*.

Stěžovatel namítl, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný z důvodu jiné vady v řízení před soudem, neboť krajský soud postupoval v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s. a nepřezkoumal napadené rozhodnutí v rámci žalobních bodů. Podle stěžovatele provedením jeho výslechu při jednání krajský soud rozšířil zjištěný skutkový stav. Stěžovatel spatřuje pochybení krajského soudu v tom, že jej vyslechl při jednání a nepoučil jej o právu odmítnout výpověď. Tato námitka není důvodná. Stěžovatel nesprávně směšuje dispoziční zásadu, kterou je správní soudnictví ovládáno, s otázkou přípustnosti výpovědi účastníka řízení Bylo na stěžovateli, aby označil důvody, pro které považoval rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Těmito důvody, žalobními body, vymezil rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. Pokud stěžovatel při soudním jednání předestřel vlastní verzi

průběhu jednání, jež mu bylo kladeno za vinu, nedošlo tím k rozšíření skutkového stavu zjištěného ve správním řízení. Navíc jeho tvrzení se vztahovala ke skutkovému stavu v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Při ústním jednání stěžovatel uplatnil jedno ze svých procesních práv - právo vyjádřit se ke skutkovému a právnímu stavu věci. Zároveň tím dostál povinnosti tvrzení, kterou nesl jako žalobce, když vylíčil vlastní verzi průběhu událostí. Z jeho vyjádření v průběhu soudního jednání nevyplynulo ostatně nic, co by předtím netvrdil ve správním řízení a co by případně mohlo být v soudním řízení hodnoceno pro něj nepříznivěji.

Krajský soud byl povinen umožnit stěžovateli vyjádřit se ke všem důkazům a zjištěním a dát mu dostatečný prostor, aby vylíčil svůj náhled na spornou věc. Z protokolu o ústním jednání nevyplývá, že by krajský soud stěžovatele k výpovědi jakkoliv nutil. Protokol o ústním jednání je veřejnou listinou nadanou presumpcí správnosti. Pokud má být zpochybněn její obsah, je třeba prokázat konkrétní skutečnosti svědčící proti obsahu protokolu. To se nestalo. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu daném žalobními námitkami. Řádným způsobem se vypořádal s námitkami stěžovatele ohledně zjištěného skutkového stavu a použitého měřícího zařízení. Pokud stěžovatel tvrdil opak, zůstalo jeho tvrzení v obecné rovině, blíže jej neupřesnil a neuvedl, ve které části svého rozhodnutí krajský soud rozsah přezkumu snad překročil. Skutečnost, že se krajský soud vyjádřil i k označení vozidla, které provádělo měření, nelze považovat za překročení vymezeného rámce přezkumu. Krajský soud tu reagoval na námitku stěžovatele ohledně zákonnosti důkazního prostředku, o který bylo opřeno správní rozhodnutí.

Důvodná není ani námitka stěžovatele, že jej krajský soud nepoučil o jeho právu nevypovídat. Poučovací povinnost soudu je upravena v § 36 odst. 1 s. ř. s., podle kterého je soud povinen poskytnout účastníkům řízení poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu. Předmětná povinnost soudu je vždy spojena se zjištěním konkrétních skutečností svědčících pro možnou procesní újmu účastníka řízení (shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, čj. 2 Azs 44/2008 - 63). O spáchání přestupku bylo již ze strany správního orgánu pravomocně rozhodnuto. Řízení před správním soudem není pokračováním správního řízení. Soud nerozhoduje, zda žalobce spáchal přestupek, ale v závislosti na žalobních námitkách posuzuje zákonnost napadeného rozhodnutí. Soudní řízení je zahajováno na návrh žalobce, na kterém je, aby uvedl veškeré důvody, pro které shledává napadené rozhodnutí nezákonné. Žalobce tedy nese břemeno tvrzení a je na něm, zda zpochybní napadené rozhodnutí mimo jiné tím, že případně uvede vlastní verzi událostí. Rozsah jeho tvrzení pak určuje rozsah soudního přezkumu ve správním soudnictví. Správní soud nebyl orgánem, který by rozhodoval primárně o sankci za spáchaný přestupek. Poučení o právu nevypovídat by proto v této procesní fázi nebylo případné.

Stěžovatel zpochybnil užití rychloměru GESIG Travimo, který policie použila ke změření rychlosti vozidla. Mezi stranami je nesporné, že policie byla oprávněna podle § 79 odst. 8 zákona o silničním provozu (nyní § 79a citovaného zákona) měřit rychlost vozidel. Zákon neupravuje typy měřidel, které je policie oprávněna používat k měření rychlosti. Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, stanoví, že správní orgány (tedy i policie) jsou pro zajištění jednotnosti a správnosti měřidel a měření povinny používat k měření pouze měřidel, u nichž bylo ověřeno, že mají požadované metrologické vlastnosti, a to pouze po

dobu platnosti daného ověření. Pokud je splněn tento požadavek, není v rozporu s právními předpisy, pokud zvolí při provádění dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu stacionární či mobilní zařízení měřící rychlost vozidel. K témuž závěru dospěl i Krajský soud v Ostravě, který v rozsudku ze dne 26. 2. 2010, čj. 58 Ca 46/2009 - 37, č. 2080/2010 Sb. NSS, uzavřel, že „*Policie ČR* [může] *při provádění dozoru nad bezpečností a plynulostí silničního provozu používat jak stacionární, tak i mobilní měřící zařízení, a to dle své volby s přihlédnutím k účelu, povaze, místu a dalším okolnostem měření rychlosti vozidel, kdy žádný právní předpis neukládá Policii ČR používat jen určitý druh či typ měřícího zařízení (např. jen stacionární měřící zařízení)*“.

V posuzovaném případě byl ke měření rychlosti použit digitální rychloměr GESIG Travimo, který měří rychlost měřícího vozidla, nikoli vozidla měřeného. Jízda měřeného vozidla je však zaznamenávána kamerou, přičemž součástí záznamu je i údaj o rychlosti měřícího vozidla. Obrazový záznam, na kterém je zachycen průběh jízdy měřeného vozidla, spolu s údajem o rychlosti měřícího vozidla, pak představuje dostatečný podklad pro posouzení, zda měřené vozidlo překročilo nejvyšší povolenou rychlost. I když záznam neumožňuje určit přesnou rychlost měřeného vozidla, přesto způsobem nevyvolávajícím pochybnosti umožňuje posoudit, zda měřené vozidlo překročilo povolenou rychlost, tedy zda se řidič daného vozidla dopustil přestupku, který je mu kladen za vinu. I při zohlednění možné odchylky měření, tento záznam bezpečně prokazuje, že vozidlo stěžovatele jelo vyšší rychlostí než 180 km/h.

Rychlost měřícího vozidla byla změřena měřidlem rychlosti ověřeným příslušným orgánem. O tom nepochybně svědčí ověřovací list ze dne 6. 12. 2007, který je založen ve správním spise. Měření rychlosti bylo provedeno orgánem k tomu oprávněným a představuje zákonně získaný důkaz. Za situace, kdy se vozidlo stěžovatele podle obrazového záznamu pohybovalo přibližně stejnou rychlostí jako měřící vozidlo a následně se dokonce měřícímu vozidlu začalo vzdalovat, nelze tvrdit, že by se vozidlo stěžovatele pohybovalo nižší rychlostí než vozidlo měřené a že se tedy stěžovatel přestupku nedopustil. Výrok správního rozhodnutí rovněž zohledňuje, že se stěžovatel přestupku dopouštěl po určitou dobu, po kterou na přesně vymezeném úseku dálnice překračoval nejvyšší povolenou rychlost.

S odkazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu soudního spisu nevznikly náklady řízení nad rámec běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. ledna 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu